

Konsolidovaná výročná správa

Obce Beloveža

za rok 2023

.....

Mgr. Jaroslav Marko
starosta obce

OBSAH

1. Základná charakteristika obce
 - 1.1 Geografická špecifikácia obce
 - 1.2 Demografické a ekonomicke špecifikácie
 - 1.3 História obce Beloveža
2. Organizácia a organizačná štruktúra obce Beloveža
 - 2.1 Organizačná štruktúra
 - 2.2 Symboly obce
3. Charakteristika organizácií konsolidovaného celku
 - 3.1 Obchodné spoločnosti
4. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 4.1 Výchova a vzdelávanie
 - 4.2 Kultúra
 - 4.3 Hesopodárstvo
5. Rozpočet obce na rok 2022 a jeho plnenie
 - 5.1 Rozpočet obce na rok 2022
 - 5.2 Plnenie rozpočtového hospodárenia za rok 2022
6. Vývoj pohľadávok a záväzkov
 - 6.1 Pohľadávky
 - 6.2 Záväzky
7. Bilancia aktív a pasív
8. Výsledok hospodárenia za rok 2022
9. Ostatné dôležité informácie
 - 9.1. Prijaté granty a transfery
 - 9.2 Poskytnuté dotácie
 - 9.3 Významné investičné akcie v roku 2022
10. Predpokladaný budúci vývoj činností
 - 10.1 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

1. Základná charakteristika obce

Beloveža sa nachádza 10 km severovýchodne od Beloveža v Nízkych Beskydách, v doline potoka ústiaceho do rieky Topľa. Susedí s obcami Hažlín, Šarišské Čierne, Andrejová, Bardejovská Nová Ves, Komárov a Hrabovec.

Názov: Obec Beloveža

Sídlo: Beloveža 94, 086 14

IČO: 00321877

Štatutárny orgán obce: Mgr. Jaroslav Marko

Telefón: 054 / 479 72 02

Mail: beloveza@gmail.com

Webová stránka: www.beloveza.com

1.1 Geografická špecifikácia obce

Celková výmera katastra obce je 1 015 ha. Z toho je 341 ha lesa, 75 ha zastavanej plochy, 23 ha vodných plôch (všetky potoky s okolím) a 48 ha ostatných plôch. Lesy sú tu prevažne listnaté.

Priemerná nadmorská výška obce je 290 m. Zimy sú tu chladné, letá mierne. Vykurovacie obdobie trvá v priemere 230 dní v roku.

1.2 Demografické a ekonomicke špecifikácie

Obec Beloveža je stredne veľká obec s počtom 270 rodinných domov, ktoré sú predmetom dane z nehnuteľností. V obci je jeden bytový dom, ďalšie 2 bytové domy sú rozostavané. Na trvalý pobyt je prihlásených k 1.1.2023 776 obyvateľov. Prevláda gréckokatolícke náboženstvo.

1.3 História obce Beloveža

Beloveža patrí medzi najstaršie dediny v okolí. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z 28. júna 1355. Vtedy Jagerská kapitula z poverenia kráľa Ľudovíta I. potvrdila vymedzenie majetkov panstva Smilno pre zemepánov Tekulovcov. Majetkovou súčasťou panstva bola aj Beloveža. Vznik obce sa kladie do druhej štvrtiny 14. storočia. Vybudovali ju usadlíci užívajúci zákupné roľnícke právo so šoltýsom.

Písomné pramene od 14. storočia uvádzajú obec Beloveža zväčša v nasledovných pravopisných obmenách – roku 1355 Belawese, 1492 Belawesa, 1736 Belovescha, 1808 Belowese, koncom 19. a začiatkom 20. storočia po maďarsky Belavezsa a po rusínsky Biloveža. Zdá sa, že motívom názvu pre obec bola biela veža. Mohla ňou byť strážna veža v pohraničí v 11. a 12. storočí, prípadne, ako uvádzá historik Ferdinand Uličný, murovaná veža benediktínskeho kláštora, podľa ktorej dostalo názov tunajšie údolie. Ked' tu vznikla dedina, názov dostala podľa názvu údolia. O takomto pôvode svedčí jej vývin a ráz v 15. – 16. storočí.

Existuje aj ďalšia verzia pôvodu názvu obce, a to podľa pomenovania veže na tunajšej cerkvi. Ani tento pôvod však nie je vieroohodne dokázaný.

Beloveža sa ďalej spomína v listinách kráľa Žigmunda z rokov 1414 a 1416, ktorými potvrdil Czudarovcom vlastníctvo majetkov panstva Makovica, a v súpise dedín Šarišskej stolice z roku 1427. V tomto roku bola Beloveža zdanená od 24 alebo 28 port (poddanské usadlostí), takže bola počtom usadlostí, ale aj rozlohou chotára stredne veľkou dedinou makovického

panstva. Iný prameň uvádza, že v roku 1427 bola obec majetkom rodiny Czudarovej a mala 29 „orekov“. Ďalší údaj uvádza Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, kde sa uvádza, že v roku 1427 mala obec 52 port.

V druhej polovici 15. storočia sa väčšina domácností z Beloveže odstáhovala, v roku 1492 tu hospodári len tri. 20 usadlosti bolo len nedávno úplne opustených, ako uvádza dobový archívny materiál. Pravdepodobnou príčinou vyľudnenia bolo aj spustošenie obce poľským vojskom roku 1472.

V rokoch 1548, 1567 boli sedliaci zdanení od 2,3 a 2,5 porty. V roku 1567 tu hospodárla jedna domácnosť na celej a štyri na polovičných usadlostiach. V roku 1600 bolo v obci 10 poddanských domov. Bývali tu aj šoltýske rodiny a osadenstvo fary.

Beloveža sa z úpadku koncom 15. a 16. storočia pozviechala a charakter prosperujúcej stredne veľkej dediny si uchovala až po dnešné časy. Svedčia o tom aj údaje o počtoch obyvateľov a domov v jednotlivých rokoch. Kým napríklad v roku 1787 mala obec 75 domov a 452 obyvateľov, v roku 1828 to už bolo 585 obyvateľov v 79 domoch, v roku 1970 972 obyvateľov a 211 domov. V roku 2005 to bolo 803 obyvateľov a 295 domov.

Belovežania sa do povedomia širokého okolia dostali ako obchodníci – košíkári. Košíkárstvo a podomový obchod v obci má dlhú a bohatú tradíciu. Maďarský písaný prameň z roku 1883 uvádza, že „z Beloveže ročne mnoho tisíc košíkov exportujú do Ruska a Nemecka“.

Podomovému obchodu v 19. a v prvej polovici 20. storočia priala aj doba, v ktorej sa realizoval. Boli do neho zapojení jednotlivci, ale aj celé rodiny. Podomový obchod (tunajší názov „chodenie do drah“) sa v značnom rozsahu rozvíjal až do polovice 80. rokov 20. storočia, kedy táto miestna tradícia pomaly zaniká.

V obci má svoju dlhoročnú tradíciu i včelárstvo. Po druhej svetovej vojne sa chovom včiel zaoberalo niekoľko obyvateľov, neskôr však nadľho zaniklo, až v posledných rokoch sa znova dostáva do povedomia.

V roku 1933 bola založená obecná kronika.

V roku 1953 po dvojročnom úsilí bola daná do užívania prvá administratívna budova spojená s požiarou zbrojnicou.

V roku 1965 sa začína svojpomocná výstavba kultúrno-správnej budovy (tzv. Akcia „Z“), do užívania bola odovzdaná v roku 1969 a stala sa sídlom MNV a materskej školy.

Do roku 1975 sa v obci na pôde hospodárilo súkromne. Podľa vtedajších zákonov každý súkromne hospodáriaci roľník bol povinný odovzdávať štátu naturálne dane (kontingenty), ktoré boli stanovené podľa výmery pôdy. Ako jedna z posledných obcí vstúpila Beloveža v roku 1975 do Jednotného roľníckeho družstva; bola pričlenená do JRD so sídlom v Bardejovskej Novej Vsi. V obci bol zriadený hospodársky dvor v lokalite Pod Ostrou, kde boli vybudované 3 maštale pre hovädzí dobytok v počte asi 400 kusov.

V roku 1978 bolo v sále kultúrneho domu zriadené stále kino („Kino SNP“).

V roku 1981 bola ukončená výstavba futbalového ihriska, v roku 1983 výstavba materskej školy.

2. Organizácia a organizačná štruktúra obce Beloveža

2.1. Organizačná štruktúra

Starosta obce: Mgr. Jaroslav Marko

Zástupca starostu obce: Peter Mikula

Obecné zastupiteľstvo:

Mgr. Dana Mikulová – poslankyňa

Peter Mikula – poslanec

Jozef Soroka – poslanec

Ján Basár – poslanec

Michal Semanišin – poslanec

MUDr. Jozef Leškanič – poslanec

Mgr. Ján Dulenčin - poslanec

Obecná rada: Peter Mikula, Michal Semanišin, Mgr. Ján Dulenčin

Komisie obecného zastupiteľstva:

Komisia obecného zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu v súlade s ustanovením čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov: Mgr. Ján Dulenčin, Ján Basár, MUDr. Jozef Leškanič, Michal Semanišin

Komisia obecného zastupiteľstva pre sťažnosti: Mgr. Ján Dulenčin, Jozef Soroka, Ján Basár

Hlavný kontrolór obce: Ing. Miloš Mikula

Obec nezriadila rozpočtové ani príspevkové organizácie. Súčasťou obce sú obecný úrad, materská škola, základná škola, školský klub detí a školská jedáleň bez právnej subjektivity. Obec založila obchodnú spoločnosť Obecný podnik Beloveža s.r.o. so 100%-nou majetkovou účasťou, ktorá získala štatút registrovaného sociálneho podniku.

2.2. Symboly obce

Erb obce tvorí: V červenom poli štítu na zelenej pažiti stojaci kostol, tvorený troma striebornými vežami zakončenými zlatými trojkrižmi.

Štít: Neskorogotický.

Vlajka obce:

3. Charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok tvoria Obec Beloveža a Obecný podnik Beloveža s.r.o.

3.1. Obchodné spoločnosti

Obec založila obchodnú spoločnosť so 100%-nou majetkovou účasťou obce, ktorá získala štatút registrovaného sociálneho podniku.

Obchodné meno: Obecný podnik Beloveža s. r. o.
Sídlo spoločnosti: Beloveža 94, 086 14 Hažlín
IČO: 52 374 076
Výška vkladu: 14 000 €
Spôsob účtovania: podvojné účtovníctvo

Vedenie spoločnosti: Mgr. Jaroslav Marko, konateľ

Majetková účasť: Základné imanie spoločnosti je vložené z peňažného vkladu jediného spoločníka, ktorým je obec Beloveža, vo výške 14 000 €. Imanie je splatené.

Štatutárne orgány spoločnosti: Valné zhromaždenie je najvyšší orgán spoločnosti, ktorý je oprávnený konat' v mene spoločnosti a rozhodovať o jej vnútorných záležitosťach. Obec Beloveža ako jediný spoločník spoločnosti vykonáva pôsobnosť valného zhromaždenia prostredníctvom štatutárneho zástupcu obce, t. zn. starostu obce.

Konateľ: Štatutárnym orgánom spoločnosti je konateľ, ktorý koná v mene spoločnosti samostatne. V mene spoločnosti konateľ podpisuje tak, že k písanému alebo vytlačenému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis.

Predmet činnosti: Spoločnosť má podľa zakladateľskej listiny oprávnenie podnikať v rámci voľných živností špecifikovaných vo výpise z obchodného registra. Aktuálne sa spoločnosť chce zameriavať najmä na:

- Uskutočňovanie stavieb a ich zmien
- Prípravné práce k realizácii stavby
- Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
- Poskytovanie služieb v polnohospodárstve a záhradníctve
- Opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva
- Čistiace a upratovacie služby

4. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

4.1 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola 1.-4. ročník
 - Materská škola
- Obe školy sú bez právnej subjektivity.

Na mimoškolské aktivity je zriadený školský klub detí, žiaci z obce navštevujú centrálne voľného času pri ZŠ v Bardejove.

4.2 Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Folklórny súbor Belovežanka

4.3 Hospodárstvo

V obci pôsobí 16 obchodných spoločností, z ktorých najväčšie výnosy v roku 2023 dosiahli:

Soroka s. r. o.

MESPAS s. r. o.

LUBAU s. r. o.

Obecný podnik Beloveža s. r. o.

THYREOMEDICAL s. r. o.

Ohlásené prevádzkárne má viacero živnostníkov.

V obci pôsobia aj VK & spol. Kuľka Ladislav a Obecný podnik Beloveža s. r. o. registrovaný sociálny podnik v pôdohospodárstve a Spoločenstvo urbárskych lesov a pasienkov-pozemkové spoločenstvo Beloveža v lesnom hospodárstve.

5. Rozpočet obce na rok 2023 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec v roku 2023 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako prebytkový.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový rozpočet** ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Beloveži č.31/2022 na jeho zasadnutí dňa 16.12.2022 ako viacročný rozpočet.

5.1. Rozpočet obce na rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	439 382	593 520
z toho :		
Bežné príjmy	439 382	533 116

Kapitálové príjmy	0	10 370
Finančné príjmové operácie	0	50 034
Výdavky celkom	439 382	593 520
z toho :		
Bežné výdavky	403 882	481 927
Kapitálové výdavky	0	35 007
Finančné výdavkové operácie	35 500	52 562
Rozpočet obce		

5.2. Plnenie rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	533 358,91
z toho : bežné príjmy obce	533 358,91
bežné príjmy RO	-
Bežné výdavky spolu	507 891,77
z toho : bežné výdavky obce	507 891,77
bežné výdavky RO	-
Bežný rozpočet	25 467,14
Kapitálové príjmy spolu	8 400,00
z toho : kapitálové príjmy obce	8 400,00
kapitálové príjmy RO	-
Kapitálové výdavky spolu	27 207,48
z toho : kapitálové výdavky obce	27 207,48
kapitálové výdavky RO	-
Kapitálový rozpočet	-18 807,48
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	6 659,66
Vylúčenie z prebytku	-
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	6 659,66
Príjmy z finančných operácií	50 034,07
Výdavky z finančných operácií	43 856,11
Rozdiel finančných operácií	6 177,96
PRÍJMY SPOLU	591 792,98
VÝDAVKY SPOLU	578 955,36

Vývoj pohľadávok a záväzkov

6.1. Pohľadávky

za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	17 918,11	10 613,79

Pohľadávky po lehote splatnosti	391,26	24 915,88
---------------------------------	--------	-----------

**6.2. Záväzky
za konsolidovaný celok**

Záväzky	Zostatok k 31.12.2023	Zostatok k 31.12.2022
Krátkodobé záväzky do lehoty splatnosti	107 157,28	128 199,72
Krátkodobé záväzky po lehote splatnosti	24 595,03	-
Dlhodobé záväzky od 1 do 5 rokov	23 326,84	35 156,05
Dlhodobé záväzky nad 5 rokov	184 552,95	134 362,66

7. Bilancia aktív a pasív

Za konsolidovaný celok

A K T Í V A

Názov	k 1.1.2023 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	1 405 972,86	1 404 532,01
Neobežný majetok spolu	1 334 508,07	1 359 268,40
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	22 452,14	20 868,14
Dlhodobý hmotný majetok	1 127 326,57	1 153 670,90
Dlhodobý finančný majetok	184 729,36	184 729,36
Obežný majetok spolu	70 425,92	44 243,92
z toho :		
Zásoby	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami VS	20 909,73	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	35 529,67	18 309,37
Finančné účty	13 986,52	25 934,55
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	1 038,87	1 019,69

P A S Í V A

Názov	k 1.1.2023 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 405 972,86	1 404 532,01

Vlastné imanie	361 240,79	366 703,91
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	14 000,00	17 417,00
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	347 240,79	349 286,91
Záväzky	511 367,21	499 746,78
z toho :		
Rezervy	4 858,29	5 842,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	4 248,38	10 756,15
Dlhodobé záväzky	169 518,71	207 879,79
Krátkodobé záväzky	128 199,72	131 752,31
Bankové úvery a výpomoci	204 542,11	143 516,53
Časové rozlíšenie	533 364,86	538 081,32

8. Výsledok hospodárenia za rok 2023

Za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2023	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	690 193,78	1 379 934,17
50 – Spotrebované nákupy	87 353,84	110 666,12
51 – Služby	160 473,10	85 928,62
52 – Osobné náklady	372 675,29	437 860,39
53 – Dane a poplatky	553,50	1 500,02
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	16 390,94	654 264,51
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	35 311,00	74 534,36
56 – Finančné náklady	11 032,77	7 760,77
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	6 403,34	7 419,38
Výnosy	679 862,36	1 299 882,46
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	113 442,67	134 712,59
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0
62 – Aktivácia	0	4 919,96
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	335 400,99	326 372,40

64 – Ostatné výnosy	80 636,71	196 869,27
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 200,00	0
66 – Finančné výnosy	0	13,80
67 – Mimoriadne výnosy	0	1 570,62
68 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciach a príspevkových organizáciách	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, v RO a PO zriadených obcou	149 181,99	635 423,82
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	-11 422,42	-80 051,71

9. Ostatné dôležité informácie

9.1. Prijaté granty a transfery

Z rozpočtovaných grantov a transferov 140 496 EUR bol skutočný príjem vo výške 140 711,18 EUR, čo predstavuje 99,83 % plnenie.

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

9.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotáciu občianskemu združeniu vo výške 600 EUR.

9.3 Významné investičné akcie v roku 2023

V roku 2023 sa realizovali tieto významnejšie investičné akcie:

- rekonštrukcia hasičskej zbrojnice

10. Predpokladaný budúci vývoj činností

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- pokračujúca rekonštrukcia hasičskej zbrojnice

10.1 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Obec nevedie žiadne súdne spory.

V Beloveži, dňa 30.11.2024

.....

Mgr. Jaroslav Marko
starosta obce

Prílohy:

- Konsolidovaná účtovná závierka: konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát, poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke